

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 19
Τ.Κ. : 104 33
FAX : 2132161935
Τηλέφωνο : 2132161770
Πληροφορίες : Χρύσα Ευσταθιάδου
E-Mail : efstathiadouc@moh.gov.gr

Αθήνα 22 - 03-2019
Αριθμ. Πρωτ.: οικ. 269

Προς: 1) Γενικό Γραμματέα Υπουργείου
Υγείας, κ. Γ. Γιαννόπουλο
2) Σ.Ε.Υ.Υ.Π. , Πειραιώς 205, Αθήνα 118 53
3) 5η Υγειονομική Περιφέρεια
Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας,
Μεζούρλο Λάρισα 413 34
4) Γ.Ν. Βόλου «Αχιλλοπούλειο»,
Υπόψη Διοικητή, κ. Ματθαίο Δραμητινό
Πολυμέρη 134, Τ.Κ. 382 22 | Βόλος
5) κ. *** **

ΘΕΜΑ: « Ενημέρωση σχετικά με τον θάνατο ασθενούς στο Γ.Ν. Βόλου ».

Η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά το άρθρ. 2 ν. 2716/1999, «εποπτεύει και ελέγχει την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές...» και «παρεμβαίνει κάθε φορά που διαπιστώνει παραβίαση των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές».

Στο πλαίσιο αυτής της αποστολής, έχει τεθεί υπόψη της Ειδικής Επιτροπής:

α) σχετική αναφορά στις 17/07/2017 από τον δικηγόρο κ. Διαλυνά Νίκο η οποία αφορά στις συνθήκες θανάτου ψυχικά ασθενούς, ο οποίος πήδηξε στο κενό στις 3-2-2017, ενώ νοσηλευόταν λόγω «αναφερόμενης φαρμακευτικής δηλητηρίασης» παρουσιάζοντας έντονα διεγερτική εικόνα (υπ. αρ. 3492/20-2-2017 πιστοποιητικό Γ.Ν Βόλου) στην παθολογική κλινική (7ο όροφο) στο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου «ΑΧΙΛΟΠΟΥΛΕΙΟ» και κατέληξε στις 20-2-2017, β) ερώτημα του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. για την επιστημονική άποψη της Ειδικής Επιτροπής επί των καταγγελλόμενων, προκειμένου να συμπεριληφθεί στον έλεγχο από την υπηρεσία του (Αρ.Πρωτ 183/19-11-2018). γ) πρόσφατη σχετική σύσκεψη με τις

Επιθεωρήτριες του ΣΕΥΥΠ κ.κ. Α. Θεοδωρακοπούλου και Σ. Χριστοδουλάκου.

Διαπιστώσεις

Η Ειδική Επιτροπή κατά τη διερεύνηση του θέματος ενημερώθηκε άμεσα ότι το εν λόγω θλιβερό γεγονός ακολούθησε τη δικαστική οδό και σχηματίστηκε δικογραφία στα πλαίσια προκαταρκτικής εξέτασης για την αναζήτηση τέλεσης αξιοποιώνων πράξεων σύμφωνα με την από 12-4-2017 μηνυτήρια αναφορά των στενών συγγενών (γονέων) του αποθανόντος ασθενούς. Οι συνθήκες θανάτου του ασθενούς εξετάστηκαν από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου, η οποία έθεσε τη δικογραφία με αριθμό ABM Γ17-653 στο Αρχείο κατ' άρθρο 43 ΚΠΔ στις 14-6-2018. Περαιτέρω, η ενέργεια αυτή εγκρίθηκε από την Εισαγγελία Εφετών Λάρισας με αριθμό Α 1380/2018 από 21-6-2018 πράξη και τέθηκε στο Αρχείο στις 26/6/2018. Η Ειδική Επιτροπή εφόσον έχουν ήδη επιληφθεί και αποφανθεί οι Εισαγγελικές Αρχές οι οποίες έκριναν μετά από προκαταρκτική εξέταση ότι «ουδεμία ευθύνη βαρύνει το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Γενικού Νοσοκομείου Βόλου» δεν διαθέτει πλέον σχετική αρμοδιότητα (άρθρο 2 παρ 3, η). Συνεπώς οι Ενέργειες της Ειδικής Επιτροπής περιορίστηκαν σε ενημέρωσή της από τις Εισαγγελικές Αρχές.

Περαιτέρω, η Ειδική Επιτροπή απευθύνθηκε στο Διοικητή του Νοσοκομείου και ζήτησε να ενημερωθεί εάν έχει διενεργηθεί Ένορκη Διοικητική Εξέταση και ποιο είναι το πόρισμα αυτής (αρ. πρωτ. 14/2017 της 12-1-2018). Με το υπ. αριθμόν 1638/26-1-2018, ο Διοικητής μας ενημέρωσε ότι δεν κρίθηκε σκόπιμη η διενέργεια ΕΔΕ, καθώς από τα στοιχεία που εξέτασε κατά την προφορική ενημέρωση των θεραπόντων ιατρών του εκάστοτε Τμήματος όπου ο ασθενής νοσηλεύτηκε και των συνθηκών θανάτου του, δεν προέκυψε καμία ευθύνη ιατρικού ή νοσηλευτικού προσωπικού. Επιπλέον ζήτησε και έγγραφη ενημέρωση από τους Συντονιστές Διευθυντές και Διευθυντές των Τμημάτων τις οποίες μας επισύναψε για ενημέρωσή μας. Ενήργησε μια άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων, δίκην προκαταρκτικής εξέτασης (βλ. άρθρο δεύτερο Ν. 4057/2012), δεσμευόμενος στη συνέχεια από τα παραδεγμένα πραγματικά περιστατικά της ποινικής διαδικασίας.

Στο με αριθμό πρωτ. 14550/20-7-2017 Ενημερωτικό Σημείωμα της Α' Παθολογικής Κλινικής προς το Διοικητή, που τέθηκε υπόψη μας, προκύπτει ότι πράγματι ο ασθενής προσήλθε στο ΤΕΠ Παθολογικού με το ΕΚΑΒ την 10η μμ στις 2/2/2017 για αναφερόμενη φαρμακευτική δηλητηρίαση από λήψη ικανής ποσότητας δισκίων από φαρμακευτική αγωγή που ελάμβανε ήδη λόγω επιληψίας και κατάθλιψης. Παρουσίαζε έντονη διέγερση, καθώς και ρινορραγία λόγω κάκωσης ρινός από πτώση. Δέχτηκε όλες τις απαραίτητες φροντίδες που απαιτούσε η κατάστασή του. Την επομένη ημέρα, η γενική κατάσταση της υγείας του ασθενή αναφέρεται ότι ήταν καλή, η εικόνα του ήταν «νωθρή» και στο πλευρό

του βρισκόταν η μητέρα του. Παράλληλα αναμενόταν και η ψυχιατρική εκτίμηση της κατάστασης της ψυχικής του υγείας. Η πράξη του να πέσει στο κενό φαίνεται ότι ήταν ξαφνική και αιφνιδίασε τους παρευρισκομένους στο δωμάτιο συν-ασθενείς και συγγενείς. Στη συνέχεια, ο ασθενής δέχτηκε τις απαραίτητες ιατρικές φροντίδες (ΜΕΦ κ.ά), αλλά κατέληξε μετά από 17 ημέρες νοσηλείας.

Συμπερασματικά, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 114 ν. 3528/2007 Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ΥΚ), στην οποία αναφέρεται ότι: «3. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος.». Με την ως άνω διάταξη αναγνωρίζεται, καταρχήν, ένα είδος «ποινικού δεδικασμένου», σε σχέση με τα κριθέντα πραγματικά περιστατικά, τα οποία συγκροτούν την νομική υπόσταση του ποινικού αδικήματος, ενώ παράλληλα στοιχειοθετούν την πράξη που διώκεται πειθαρχικά. Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται, επίσης, στις περιπτώσεις αρχειοθέτησης της δικογραφίας εκ μέρους του αρμόδιου εισαγγελέα, όπως συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ωστόσο, η ακολουθείσα αρχειοθέτηση της δικογραφίας εκ μέρους του αρμοδίου εισαγγελέα δεν δικαιολογεί τη διαπιστούμενη, εκ μέρους της Ειδικής Επιτροπής, έλλειψη εγρήγορσης των θεσμικά καθιερωμένων οργάνων για την ουσιαστική διερεύνηση του τραγικού γεγονότος. Η ολιγωρία των υπευθύνων υπαλλήλων δημιουργεί ζητήματα ως προς τη δημόσια εικόνα του Νοσοκομείου, που είχε ως αποτέλεσμα την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας χωρίς να μεσολαβήσει η διενέργεια πειθαρχικής διαδικασίας. Το τραγικό γεγονός του θανάτου του ψυχικά ασθενούς, θα έπρεπε, κατά την άποψη της Ειδικής Επιτροπής, να κινητοποιήσει, αυτό από μόνο του, άμεσα την πειθαρχική διαδικασία ως αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη διαδικασία σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 114 ΥΚ.

Το γεγονός ότι διενεργήθηκε άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων, η οποία σημειωτέον δεν πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 125 ΥΚ περί προκαταρκτικής εξέτασης, αφού δεν συντάχθηκε η προβλεπόμενη αιτιολογημένη έκθεση, δεν δικαιολογεί τους αρμόδιους υπαλλήλους.

Γενικές Παρατηρήσεις και Προτάσεις

Με αφορμή το θλιβερό γεγονός του θανάτου του ψυχικά ασθενούς *** ** κατά τη νοσηλεία του σε μη ψυχιατρικό τμήμα Γενικού Νοσοκομείου, όπως επίσης και με αφορμή άλλες αναφορές που θέτουν ανάλογα θέματα, παρόλο που είχαν αίσιο τέλος, η Ειδική Επιτροπή προτείνει στο Υπουργείο Υγείας να δοθούν εγγράφως οδηγίες προς τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων και τις ΔΥΠΕ σχετικά με τα ακόλουθα:

Α) Για το σεβασμό και την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, αλλά και καλής λειτουργίας των Νοσοκομείων, στις περιπτώσεις που υπάρχει συν-νοσηρότητα και ψυχικά ασθενής πρέπει να νοσηλευτεί σε Παθολογικό ή άλλο Τμήμα,

θα πρέπει να εξετάζεται ταυτόχρονα και από ψυχίατρο, να δίνονται οι σχετικές οδηγίες για την αντιμετώπισή του, αλλά και να παρακολουθείται συστηματικά από ψυχίατρο κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του για τα προβλήματα σωματικής υγείας. Η πραγματική άσκηση διασυνδετικής λειτουργίας των τμημάτων είναι αναγκαία. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τμήμα ψυχιατρικό σε Γενικό Νοσοκομείο θα πρέπει να διασφαλίζεται η παρουσία ψυχιάτρου.

Β) Σε αντίστοιχες περιπτώσεις (έστω σπάνιες), όταν συμβαίνουν τέτοια θλιβερά γεγονότα και ανεξαρτήτως αν τελικά προκύπτει ευθύνη (πειθαρχική, ποινική, αστική), θα πρέπει να διατάσσεται από τη Διοίκηση του Νοσοκομείου Ένορκη Διοικητική Εξέταση για λόγους ασφάλειας δικαίου, διασφάλισης της αρχής της εμπιστοσύνης των ασθενών και των οικογενειών τους στις υπηρεσίες υγείας του ΕΣΥ, καλής λειτουργίας της μονάδας υγείας και χρηστής διοίκησης.

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΜΑΡΙΑ ΜΗΤΡΟΣΥΛΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφ. Υπουργού
2. Δ/ση Ψυχικής Υγείας
3. Αυτοτελές Τμήμα Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας